

#1 The New York Times Bestsellers

Laiena Moriartija

Āboli
nekad
nekrīt

*Jautri, skumji, gudri, reizēm arī dīvaini,
attapīgi, neatvairāmi*

Kirkus

Laiena Moriartija

Āboli
nekad
nekrīt

Liane Moriarty

Apples

Never

Fall

Laiena Moriartija

Āboli
nekad
nekrīt

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111(94)-31
Mo 572

Copyright © Liane Moriarty 2021
The moral right of the author to be identified as the author
of this work has been asserted.
All rights reserved.
First published 2021 in Macmillan
by Pan Macmillan Australia Pty Ltd

Laienas Moriartijas romāna "Āboli nekad nekrīt"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Dina Kārklīņa
Vāka noformējums latviešu valodā "Apgāds "Kontinents""

ISBN 978-9934-25-047-7

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2022

Manai mātei, ar mīlestību

PROLOGS

Divritenis gulēja uz sāniem ceļmalā zem pelēka ozola, un tā stūres rāgi slējās dīvaini stāvā leņķī, it kā braucamrīku būtu nogrūdis nikns spēks.

Bija agrs sestdienas rīts, tveices viļņa piektā diena. Visā štatā ietiepīgi turpināja degt vairāk nekā četrdesmit meža ugunsgrēki. Sešas apgabala pilsētas bija izsludinājušas brīdinājumu par nekavējošu evakuāciju, taču šeit, Sidnejas priekšpilsētā, briesmas draudēja vienīgi astmatiķiem, kuriem bija ieteikts neiziet no mājām. Pilsētu ieskāvusī dūmaka izskatījās ļauni dzeltenpelēka, tik bieza kā Londonas migla.

Tukšajās ielās varēja dzirdēt vienīgi cikāžu pazemes troksni. Pēc nemierīgām, karstām, saraustītu sapņu naktīm cilvēki vēl gulēja miegā, kamēr citi, agri piecēlušies, žāvājās un ar īkšķi braukāja pa telefonu ekrāniem.

Pamestais divritenis bija jauns un spidīgs, reklāmās aprakstīts kā “dāmu velosipēds vintāžas stilā” – piparmētru zaļš, ar septiņiem ātrumiem, brūnu ādas sēdekli un baltu klūdziņu grozu. Divritenis, ar kuru domās varēja vizināties kāda Eiropas kalnu ciema vēsajā, spirdzinošajā gaisā, liekot galvā mīkstu bereti, nevis ķiveri un pasitot padusē bageti.

Sausajā zālē zem koka mētājās četri zaļi āboli, kas izskatījās kā izripojuši no divriteņa groziņa.

Uz divriteņa sudrabainajiem spieķiem dažādās vietās balansēja gaļas mušu ģimene – tik nekustīga, ka izskatījās nedzīva.

No krustojuma puses, pārvietojoties, šai ģimeņu apdzīvotajai apkaimei, nepiedienīgā ātrumā un vibrējot 80. gadu rokmūzikas ritmā, tuvojās automašīna – “Holdens Commodors” ar astoņu cilindru dzinēju.

Nozibsnija bremžu lukturi, nokauca riepas, automašīna uzsāka braukt atpakaļgaitā un beidzot apstājās blakus divritenim. Mūzika apklusā. Izkāpa šoferis ar cigareti zobos. Kalsns, basām kājām un kailām krūtīm, ģērbies vienīgi zilos futbola šortos. Atstājis autovadītāja puses durvis vaļā, viņš, ierasti un graciozi kā baletdejojotājs, uz pirkstgaliem aiztipināja pa jau sakarsušo asfaltu, iekāpa zālē un notupās, lai nopētītu divriteni. Noglāstīja pārdurto priekšējo riepu, it kā tā būtu ievainota dzīvnieka ķepa. Iedūcās pēkšņi atdziwojušās un satraukušās mušas.

Virietis tukšajā ielā paskatījās uz visām pusēm, samiedza acis, ievilka cigaretes dūmu, paraustīja plecus, ar vienu roku satvēra divriteni un piecēlās. Piegāja pie savas automašīnas un ielika divriteni bagāžas nodalījumā gluži kā pirkumu, izveicīgi un aši noņēmis priekšējo riteni, lai tam tur pietiktu vietas.

Tad viņš, apmierināts ar sevi, no jauna iesēdās automašīnā, aizcirta durvis un aizbrauca, bungodams pa stūri grupas AC/DC dziesmas "Šoseja uz elli" ritmā. Ciktāl viņam bija zināms, tad vakar bija bijusi Valentīna diena, un viņš gan neticēja visiem tiem kapitālistu sūdiem, tomēr nu bija apņēmis pasniegt šo divriteni savai sievai, pateikt ar novēlošanos - Apsveicu tevi Valentīna dienā! – un ironiski piemiegt ar aci. Ar to pietiktu, lai atlīdzinātu par iepriekšējo dienu, turklāt, varbūt viņam šonakt varētu paveikties.

Viņam nepaveicās. Viņam nepavisam nepaveicās. Pēc divdesmit minūtēm viņš jau bija beigts, vienā mirklī gājis bojā frontālā sadursmē. Puspiekabes vilcējs, nogriezies no štatūsavienojošās šosejas, nepamanīja apstāšanās zīmi, kas slēpās aiz pārauguša sveķainā ambras koka. Vietējie iedzi-votāji jau vairākus mēnešus bija par to sūdzējušies. Nebūs ilgi jāgaida, kamēr tur notiks kāda avārija, viņi bija teikuši un nu tā bija notikusi.

Āboli karstumā drīz vien sapuva.

Pirmā nodaļa

Rītausmā, kādas kafejnīcas vistālākajā kaktā, zem ierāmētas Toskānas saulespuķu fotogrāfijas, sēdēja divi vīrieši un divas sievietes, augumā tik lieli kā basketbola spēlētāji, un, kad viņi paliecās uz priekšu pār apaļo galdiņu ar mozaikas virsmu, viņu pieres gandrīz saskārās. Viņi runāja kluši un spraigi, it kā spriestu par starptautisku spiegošanu, un jaukā, vasarīgā sestdienas rītā šajā mazajā priekšpilsētas kafejnīcā, kur smaržoja pēc svaigi ceptas banānu un bumbieru maizes, bet kafijas automāta rosīgās šņākšanas un šņirkstēšanas pavadībā, no stereoatskaņotāja rāmi plūda klusa rokmūzika, tas izskatījās pavisam neiederīgi.

– Manuprāt, viņi ir brāļi un māsas, – viesmīle sacīja savam priekšniekam. Viesmīle bija vienīgais bērns, un brāļi un māsas viņai šķita intriģējoši. – Visi izskatās ļoti līdzīgi.

– Viņi pārāk ilgi kavējas ar pasūtīšanu, – atteica viņas priekšnieks, kurš bija viens no astoņiem bērniem, un brāļi un māsas viņam itin nemaz nešķita intriģējoši. Pēc pagājušās nedēļas stiprās vētras ar krusu, gandrīz nedēļu kā svētība, bija lijis lietus. Nu visi ugunsgrēki bija apdzēsti, piedūmotais gaiss kļuvis tikpat gaišs kā cilvēku sejas, no mājām beidzot atkal bija iznākuši maksāt gatavi klienti, un tāpēc galdiņus vajadzēja apkalpot ātri.

– Viņi teica, ka vēl neesot paguvuši apskatīt ēdienkarti.

– Pajautā viņiem vēlreiz.

Viesmīle no jauna piegāja pie galdiņa, ievērodama, ka viņi visi sēž vienā un tai pašā īpatnējā pozā, aizāķējuši potītes aiz krēslu priekšējām kājām, kā bažīdamies, ka tie varētu aizslidēt prom.

– Es atvainojos.

Viņi neko nedzirdēja. Visi runāja vienlaikus, nemaz neklausīdamies. Viņi pavisam noteikti bija radinieki. Pat viņu balsis izklausījās līdzīgas: zemas, dobjas, nedaudz piesmakušas. Cilvēki ar sāpošu kaklu un noslēpumiem.

– Nevar faktiski apgalvot, ka viņa pazudusi. Viņa mums atsūtīja to īsziņu.

– Nu nevar būt, ka viņa neatbild uz zvaniem. Viņa atbild vienmēr.

– Tētis ieminejās, ka viņas jaunais divritenis ir pazudis.

– Ko? Tas nu gan ir savādi.

– Tātad... tātad viņa vienkārši pa ielu aizstūrēja preti saulrietam?

– Bet viņa nav paņēmusi ķiveri. Un tas man šķiet ļoti neparasti.

– Manuprāt, ir pienācis laiks ziņot par viņas pazušānu.

– Jau pagājusi vairāk nekā nedēļa. Tas ir par ilgu.

– Kā jau es teicu, faktiski viņa...

– Tā ir īsta pazušānas definīcija, jo mēs nezinām, kur viņa ir.

Viesmīle ierunājās tik skaļi, ka tas jau draudīgi robežojās ar nepieklājību.

– Vai jau esat gatavi pasūtīt?

Neviens neklausījās.

– Vai kāds jau ir bijis mājā?

– Tētis lūdza, lai mēs nebraucam turp. Teica, ka esot ļoti aizņemts.

– Ļoti aizņemts? Ko tad viņš tur dara?

Vilkdama kājas, viesmīle pagājās gar viņiem no krēsliem līdz sienai, lai vismaz kāds to pamanītu.

– Vai zināt, kas varētu notikt, ja mēs ziņotu par viņas pazušānu? – ierunājās izskatīgākais no abiem vīriešiem. Viņš bija uzvilcis lina auduma kreklu ar garām, līdz elkoņiem uzrotītām piedurknēm, šortus un kurpes bez zeķēm. Pēc viesmīles domām šim vīrietim ar ķīļbārdiņu varēja būt nedaudz vairāk par trīsdesmit gadiem. Viņam piemita rea-

litātes šovu zvaigznei vai nekustamā īpašuma māklerim raksturīgs neuzkrītošs, harizmātisks šarms. – Tēti sāks turēt aizdomās.

– Par ko tad? – noprasīja otrais vīrietis, pirmā vīrieša nekoptāka, druknāka, lētāka versija. Nekādas ķīļbārdiņas, tikai bārdas rugāji.

– Ka viņš... jūs jau saprotat. – Dārgās versijas brālis ar pirkstu pārvilka sev pār rikli.

Viesmīle sastinga. Kopš darba uzsākšanas viņai vēl nekad nebija gadījies slepus noklausīties tik aizraujošu sarunu.

– Jēziņ, Troj. – Lētākās versijas brālis izelpoja. – Tas nav smieklīgi.

Otrais vīrietis paraustīja plecus.

– Policija gribēs zināt, vai viņi ir strīdējušies. Tētis teica, ka viņi tiešām esot strīdējušies.

– Bet tas taču...

– Varbūt tētis patiešām ir kaut kā iesaistīts, – ierunājās jaunākā no četrtnes – sieviete īsā, oranžā, ar baltām margrietiņām izrakstītā kleitā, zem kuras bija pavilkts ap kaklu sasiets peldkostīms. Viņas mati bija nokrāsoti zili (viesmīle tīkoja pēc tieši tāda toņa) un uz skausta saņemti lipīgā, slapjā, sapinkātā mezglā. Viņas rokas klāja plāna, spīdīga, ar smiltīm aplipusi saules aizsargkrēma kārtiņa, it kā viņa nu pat būtu atnākusi no pludmales, kaut gan līdz piekrastei bija vismaz četrdesmit minūšu brauciens. – Varbūt viņš neizturēja. Varbūt viņš beidzot neizturēja.

– Izbeidziet, jūs abi, – iejaucās otra sieviete, kurā viesmīle tagad pazina pastāvīgo klienti: īpaši liela, īpaši karsta kafija ar sojas pienu. Viņas vārds bija Brūke. Brūke ar “e”. Klientu vārdi tika rakstīti uz kafijas vāciņiem, un šī sieviete reiz bija nedroši, tomēr stingri, it kā pret pašas gribu aizrādījusi, ka viņas vārda galā vajadzētu būt “e” burtam.

Viņa bija pieklājīga, bet ne pļāpīga, parasti nedaudz uztraukusies, it kā jau iepriekš zinātu, ka šodien viņai neveiksies. Viņa maksāja ar piecu dolāru naudaszīmi un dzeram-

naudas trauciņā vienmēr iemeta piecdesmit centus. Katru dienu viņai mugurā bija viens un tas pats: tumši zils polo kreklis, šorti un skriešanas apavi ar zeķēm.

Šodien viņa, par godu nedēļas nogalei, bija uzvilksusi svārkus un blūzi, tomēr vēl aizvien izskatījās pēc atvaļinātas kareives vai sporta skolotājas, kurai nevar iestāstīt nekādus aizbaidinājumus par krampjiem.

– Tētis nekad nedarītu mammai pāri, – viņa sacīja savai mātai. – Nekad.

– Ak, dievs, protams, ka ne. Es taču to nedomāju nopietni! – Meitene ar zilajiem matiem pacēla abas rokas, un viesmīle ieraudzīja vieglās krunciņas ap viņas acīm un muti, un saprata, ka viņa nepavisam nav jauna, tikai ģērbjas kā jauna. Maskējusies pusmūža sievietē. No attāluma varēja minēt, ka viņai ir divdesmit gadi; tuvumā varēja nodomāt, ka varbūt četrdesmit. Tas bija kaut kāds triks.

– Mamma un tēta laulība ir patiešām stipra, – sacīja Brūke ar “e”, un kaut kas viņas aizvainoti godbijīgajā tonī lika viesmīlei nodomāt: par spīti praktiskajām drēbēm, viņa varētu būt jaunākā no šiem četriem.

Izskatīgākais brālis viņu jautājoši uzlūkoja.

– Vai mēs esam uzauguši vienā mājā?

– Nezinu. Vai esam? Jo es nekad neesmu redzējusi neko tādu, kas liecinātu par vardarbību... paklau, nūdien!

– Un vispār ne jau es esmu tā, kura varētu šādi nodomāt. Es saku, ka tā varētu domāt citi.

Sieviete ar zilajiem matiem pacēla galvu un pamanīja viesmīli.

– Piedodiet! Mēs vēl aizvien neesam paskatījušies! – Viņa paņēma laminēto ēdienkarti.

– Tas nekas, – viesmīle atteica. Viņa gribēja dzirdēt kaut ko vairāk.

– Turklāt mēs visi esam mazliet apjukuši. Ir pazudusi mūsu māte.

– Ak, nē. Tas ir... satraucoši? – Viesmīle īsti nesaprata,

kā reaģēt. Viņi nemaz neizskatījās tik uztraukušies. Visi šie cilvēki bija, nu, daudz vecāki par viņu – vai viņu mātei tāpēc nevajadzētu būt krietni vecai? Kā mazai, vecai dāmai? Kā gan mazas, vecas dāmas varēja pazust? Vai viņām bija demence?

Brūke ar “e” saviebās un sacīja māšai:

– Nevajag to visiem stāstīt.

– Es atvainojos. Pastāv iespēja, ka mūsu māte ir pazudusi, – pārlabojā sievietē ar zilajiem matiem. – Mēs esam uz laiku pazaudējuši savu māti.

– Tad jums jāatgriežas tur, kur viņu atstājāt, – viesmīle nolēma atjokot. – Kur jūs viņu redzējāt pēdējo reizi?

Iestājās neveikls klusums. Visi skatījās uz viņu ar pilnīgi vienādām, gaiši brūnām acīm un nopietnu sejas izteiksmi. Visiem bija tik tumšas skropstas, ka šķita – ap tām ir uzvilka kontūrlīnija.

– Vai zināt, jums ir taisnība. Tieši tas mums arī jādara. – Sieviete ar zilajiem matiem nesteidzīgi pamāja, it kā šo vieglprātīgo piezīmi būtu uztvērusi nopietni. – Jāatgriežas tur, kur mēs viņu atstājām.

– Tagad mēs visi nogaršosim ābolu drumstalu kūku ar krēmu, – pārtrauca dārgās versijas brālis. – Un pēc tam pateiksim, ko par to domājam.

– Prātīgs vārds. – Lētākās versijas brālis ar savas ēdienkartes malu viegli paklaudzināja pa galda malu.

– Brokastis? – pajautāja Brūke ar “e”, pasmaidīdama tik sāji, it kā tas būtu kāds savējo joks, un visi atdeva savas ēdienkartes ar to atvieglojuma pilno – nu tad viss skaidrs – kustību, ar kādu cilvēki mēdz atdot ēdienkartes, priecādamies, ka var tikt no tām vaļā.

Viesmīle savā piezīmju blociņā ierakstīja: “4 x āboldr” un salika ēdienkartes kārtīgā kaudzītē.

– Paklau, – lētākās versijas brālis ieteicās. – Vai kāds ir piezvanījis viņai?

– Kafiju? – viesmīle pajautāja.

– Mēs visi dzersim dubulto melno, – paziņoja dārgās versijas brālis, un viesmīle saskatījās ar Brūki ar “e”, lai viņai rastos iespēja pateikt: – nē, patiesībā es tādu nedzeru, es vienmēr pasūtu īpaši lielu, īpaši karstu kafiju ar sojas pienu. Taču Brūke tobrīd bija aizņemta, uzbrūkot savam brālim.

– Protams, ka esam viņai zvanījuši. Miljoniem reižu. Es esmu sūtījusi ziņas. Es esmu sūtījusi e-pastu. Vai tad tu nesi to darijīs?

– Tātad četras dubultās melnās? – viesmīle pārvaicāja.

Neviens neatbildēja.

– Labi, tātad četras dubultās melnās.

– Ne jau mammai. Viņai. – Lētākās versijas brālis ar elkoņiem atbalstījās uz galda un piespieda pirkstu galus pie deniņiem. – Savannai. Vai kāds ir mēģinājis ar viņu sazināties?

Nu viesmīlei vairs nebija nekāda iemesla uzkavēties vēl ilgāk, lai turpinātu noklausīties šo sarunu.

Vai Savanna bija vēl viena māsa? Kāpēc viņa šodien neatradās šeit? Vai viņa bija izstumta no ģimenes? Vai viņa bija pazudusi meita? Vai tāpēc viesmīlei bija radusies sajūta, ka viņas vārdu šie cilvēki izrunājuši tik draudīgi? Un vai kāds bija viņai piezvanījis?

Viesmīle piegāja pie letes, ar plaukstu uzsita pa zvaniņu un uzplāja uz letes pasūtījuma lapiņu.

Otrā nodaļa

Pagājušajā septembrī

Bija gandrīz vienpadsmit vēsā, vējainā otrdienas vakarā. Viegli un ātri uzraujot virpulī gaiši sārtas ķiršu ziedlapiņas, taksometrs lēni aizbrauca garām atjaunotajiem vēsturiskajiem mājokļiem. Piebraucamajā ceļā, pie katra no tiem, stāvēja vidēji dārgs sedans, bet ietves malā – trīs glīti sarindotas atkritumu kastes dažādās krāsās. Nejauši iegadījies taksometra priekšējo lukturu gaismās, pāri smilšakmens mūrim aizsāvās oposums. Mazs suņuks vienreiz ierējās un atkal apklusā. Smaržoja pēc malkas dūmiem, nopļautas zāles un lēni cepināta jēra. Gandrīz visās mājās valdīja tumsa, kurā modri mirgoja vienīgi novērošanas kameras.

Džoja Delanija, devītā numura mājā, kravāja savu trauku mazgājamo mašīnu, vienlaikus klausīdamās jaunāko “Migrēnas puisa aplādes” sēriju ar smalkajām, jaunajām bezvadu austiņām, ko dēls viņai bija uzdāvinājis dzimšanas dienā.

Džoja bija sīciņa, slaida, enerģiska sieviete ar spīdīgiem, sirmiem matiem, kas sniedzās līdz pleciem. Viņa nekad nespēja atcerēties, vai viņai ir sešdesmit astoņi vai sešdesmit deviņi gadi, un dažreiz pat pieļāva iespēju, ka sešdesmit septiņi. (Viņai bija sešdesmit deviņi gadi.) Šobrīd viņa bija uzvilkusi džinsus, melnu, adītu jaku, svītrainu sporta kreklu un vilnas zeķes. Citi uzskatīja, ka viņa savā vecumā izskatās lieliski. Veikalos viņai to bieži nācās dzirdēt no jauniem cilvēkiem. Viņai allaž gribējās atbildēt: tu nemaz nezini, cik man gadu, tu, mīlais idiot, kā tu vari zināt, ka es savā vecumā izskatos labi?